

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DEPARTAMENT BUDŻETU I FINANSÓW

KBF-4100-09-01/2010

Nr ewid. 63/2010/P09037/KBF

Informacja o wynikach kontroli wykonania w 2009 roku budżetu państwa w części 70 Komisja Nadzoru Finansowego

Warszawa maj 2010 r.

Misja *Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej*

Wizja *Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa*

**Informacja
o wynikach kontroli
wykonania w 2009 roku
budżetu państwa w części 70
Komisja Nadzoru Finansowego**

Dyrektor Departamentu
Budżetu i Finansów

Waldemar Długolecki

Zatwierdzam:

Stanisław Jarosz

Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli

Warszawa, ...12..... maja 2010 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
tel./fax: 0 22 444 50 00
www.nik.gov.pl

Spis treści

1. Wprowadzenie	4
Cel i zakres kontroli	4
Uwarunkowania prawne i organizacyjne	4
2. Podsumowanie wyników kontroli	6
Ocena ogólna.....	6
Sprawozdawczość	6
Uwagi i wnioski	7
3. Ważniejsze wyniki kontroli.....	8
Księgi rachunkowe	8
Dochody budżetowe.....	8
Należności	9
Wydatki budżetowe.....	10
Wydatki bieżące	12
Wydatki majątkowe.....	13
Zamówienia publiczne	14
Wydatki w układzie zadaniowym	15
Inne ustalenia kontroli.....	16
4. Informacje dodatkowe o przeprowadzonej kontroli	17
Protokół.....	17
Wystąpienie pokontrolne.....	17

ZAŁĄCZNIKI

1. Wprowadzenie

Cel i zakres kontroli

Najwyższa Izba Kontroli – Departament Budżetu i Finansów, na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, przeprowadziła kontrolę „Wykonanie budżetu państwa w 2009 r. w części 70 – Komisja Nadzoru Finansowego”. Celem kontroli była ocena wykonania ustawy budżetowej za rok 2009² w tej części. Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r. i została przeprowadzona pod względem legalności, gospodarności, celowości i rzetelności. Kontrolę przeprowadzono od 4 stycznia 2010 r. do 9 kwietnia 2010 r. w Urzędzie Komisji Nadzoru Finansowego. Kontrola przeprowadzona została zgodnie z obowiązującymi w NIK standardami kontroli³ oraz założeniami metodycznymi do kontroli wykonania budżetu państwa⁴.

Uwarunkowania prawne i organizacyjne

Gospodarka finansowa części 70 budżetu państwa podlega rygorom wynikającym z ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych⁵, ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. prawo zamówień publicznych⁶, ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁷ oraz innych przepisów określających gospodarkę finansową państwowych jednostek budżetowych.

Dysponentem części 70 budżetu państwa jest Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego. Komisja Nadzoru Finansowego (KNF) została utworzona z dniem 19 września 2006 r. na mocy ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym⁸. Zgodnie z art. 1 powyższej ustawy, Komisja Nadzoru Finansowego sprawuje nadzór nad rynkiem finansowym, który obejmuje nadzór: bankowy, emerytalny, ubezpieczeniowy, nad rynkiem kapitałowym, nad instytucjami pieniądza elektronicznego oraz nadzór uzupełniający. W strukturze organizacyjnej KNF nie funkcjonują inne jednostki budżetowe, zakłady budżetowe i gospodarstwa pomocnicze.

¹ Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Ustawa z dnia 9 stycznia 2009 r. (Dz.U. Nr 10, poz. 58 ze zm.) zmieniona przez ustawę z dnia 17 lipca 2009 r. o zmianie ustawy budżetowej na 2009 r.

³ Por. http://bip.nik.gov.pl/pl/bip/metodyka_kontroli/px_standardy_kontroli_nik.pdf.

⁴ Por. http://bip.nik.gov.pl/pl/bip/metodyka_kontroli/px_px_kontrola_budzetowa_2009_05.pdf.

⁵ Dz.U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.

⁶ Dz.U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 ze zm.

⁷ Dz.U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.

⁸ Dz.U. Nr 157, poz. 1119 ze zm.

Na podstawie art. 19 ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym, wydatki stanowiące koszty działalności Komisji i Urzędu Komisji, w wysokości określonej w ustawie budżetowej, w tym wynagrodzenia i nagrody dla Przewodniczącego Komisji, jego Zastępców oraz pracowników Urzędu Komisji, są pokrywane z wpłat wnoszonych przez nadzorowane podmioty. Nadpłaty zaliczek dokonanych przez nadzorowane podmioty, zgodnie z ich dyspozycją, mogą być zwrócone lub przeznaczone na pokrycie kosztów nadzoru roku następnego i zmniejszają kasowe wykonanie dochodów.

W 2009 r. wydatki części 70 stanowiły 0,06% wydatków budżetu państwa, a dochody 0,05% dochodów budżetu państwa.

2. Podsumowanie wyników kontroli

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa za 2009 r. w części 70 – Komisja Nadzoru Finansowego.

Dochody zaplanowane na 2009 r. w części 70 w wysokości 199.716,0 tys. zł zostały zrealizowane w kwocie 148.035,6 tys. zł, tj. 74,1%, a wydatki zaplanowane w wysokości 197.974,0 tys. zł zostały wykonane w kwocie 183.239,8 tys. zł, tj. 92,6%. Przewodniczący Komisji sprawował prawidłowo określony w art. 153 ust. 2 i 3 ustawy o finansach publicznych nadzór i kontrolę nad wykonaniem budżetu. Badanie 21,3% wydatków i 6,4% dochodów wykazało, że zostały one zrealizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami. Prowadzone były oceny przebiegu wykonania zadań, realizacji dochodów i wydatków oraz wstępne oceny celowości zaciągania zobowiązań finansowych, stosownie do postanowień art. 47 ust. 2 ustawy o finansach publicznych i ustalonych procedur kontroli. Uzyskane dochody były terminowo odprowadzane na centralny rachunek bieżący budżetu państwa.

Sprawozdawczość

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie z zastrzeżeniami łączną sprawozdawczość budżetową sporządzoną przez UKNF.

Sprawozdania: Rb-27 – z wykonania planu dochodów budżetowych, Rb-23 – o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych oraz sprawozdania za IV kwartał 2009 r. Rb-N – o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych i Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń przekazują prawdziwy i rzetelny obraz dochodów, wydatków, a także należności i zobowiązań w 2009 r.

Łączne sprawozdanie budżetowe Rb-28 – z wykonania planu wydatków budżetu państwa (a ponadto sprawozdanie Rb-70 – o zatrudnieniu i wynagrodzeniach) nie przekazywało prawdziwego obrazu wydatków budżetu państwa na wynagrodzenia, z powodu niewłaściwego ujęcia wpłat na PFRON w klasyfikacji paragrafowej UKNF. Wpłaty te powinny być dokonywane z § 4140 (Wpłaty na PFRON), a nie z § 4010 (Wynagrodzenia osobowe pracowników). W sprawozdaniach Rb-28 i Rb-70 wykazano zawyżoną kwotę wynagrodzeń o 674.151 zł (przeciętnie o 66 zł na 1 zatrudnionego miesięcznie).

Sprawozdania zostały sporządzone w terminach określonych rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Uwagi i wnioski

Najwyższa Izba Kontroli wnioskowała o dokonanie korekty sprawozdania Rb-28, polegającej na ujęciu wydatków na PFRON w § 4140, a nie w § 4010 oraz w konsekwencji korekty sprawozdania Rb-70 oraz o wyeliminowanie uchybień w przeprowadzaniu postępowań w zakresie zamówień publicznych związanych z dokumentowaniem ich przebiegu.

3. Ważniejsze wyniki kontroli

Księgi rachunkowe

Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie wiarygodność ksiąg rachunkowych, poprawność formalną dowodów i zapisów księgowych oraz system księgowości komputerowej. Ocenę sformułowano na podstawie przeglądu analitycznego ksiąg rachunkowych oraz badania 125 dowodów księgowych (38.997,1 tys. zł) wybranych metodą monetarną⁹ ze zbioru 4.773 pozycji na łączną kwotę 66.642,0 tys. zł, czyli 21,3% łącznej kwoty wydatków zrealizowanych w części 70 w roku 2009. W badaniu nie stwierdzono nieprawidłowości mających wpływ na sprawozdawczość budżetową.

Na niepełną skuteczność kontroli finansowej wskazuje to, że w wydatkach dobranych celowo, wpłaty na PFRON w kwocie 674.151 zł zostały zaewidencjonowane w § 4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników, zamiast w § 4140 Wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Nieprawidłowość ta została skorygowana w wyniku realizacji wniosku pokontrolnego NIK.

Dochody budżetowe

Dochody zrealizowane w części 70 – Komisja Nadzoru Finansowego w roku 2009 wyniosły 148.035,6 tys. zł, tj. 74,1% planu (199.716 tys. zł). Niższe od planowanego wykonanie dochodów wynikało z rozliczenia zaliczek wpłacanych przez uczestników nadzorowanych rynków na koszty nadzoru. W 2009 podmioty te dokonały wpłat w wysokości 219.917,1 tys. zł. Jednak zgodnie z obowiązującymi przepisami¹⁰ Urząd zwrócił kwotę 76.689,6 tys. zł z tytułu nadpłat wynikających z rozliczenia zaliczek roku 2008 na koszty nadzoru podmiotów rynku ubezpieczeniowego, emerytalnego i bankowego. Powyższa kwota pomniejszyła wykazywane w 2009 r. dochody.

W 2009 roku zostały zmienione przepisy w zakresie poboru zaliczek na koszty nadzoru rynku bankowego, ubezpieczeniowego oraz emerytalnego. W przypadku przekroczenia planu wpłat zaliczek na koszty nadzoru, następuje wstrzymanie dalszego ich

⁹ Prawdopodobieństwo wylosowania dowodu księgowego jest proporcjonalne do wartości operacji udokumentowanej tym dowodem.

¹⁰ Rozporządzenie Ministra Finansów z 18 października 2005 r. w sprawie opłat wnoszonych na rzecz Komisji Papierów Wartościowych i Giełd przez podmioty nadzorowane (Dz.U. Nr 207, poz.1725); Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2008 r. w sprawie wpłat na pokrycie kosztów nad działalnością ubezpieczeniową, działalnością z zakresu pośrednictwa ubezpieczeniowego, funduszy emerytalnych i pracowniczych programów emerytalnych (Dz.U. Nr 236, poz. 1628); Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z 27 grudnia 2007 r. w sprawie wpłat na pokrycie kosztów nadzoru nad bankami (Dz.U. Nr 249, poz. 1855 ze zm.).

poboru. Po pokryciu kosztów nadzoru UKNF poinformował nadzorowane podmioty sektora bankowego, ubezpieczeniowego oraz emerytalnego o wstrzymaniu konieczności dokonywania dalszych wpłat. Zmiana ta wpłynęła na zmniejszenie kwoty nadpłaty za 2009 r. w stosunku do nadpłaty za 2008 r.¹¹

Rozliczenie wpłat podmiotów nadzorowanych na pokrycie kosztów nadzoru zostało przeprowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Największy udział w dochodach miały zaliczki na koszty nadzoru – 143.227,5 tys. zł, tj. 96,8% ogółu zrealizowanych dochodów, wpływy z kar nakładanych na osoby prawne i fizyczne – 2.950,2 tys. zł, tj. 2,0% oraz dochody z najmu 845,7 tys. zł, tj. 0,6%.

Skontrolowane wybrane losowo dochody, zrealizowane w części 70 na kwotę 9.429,0 tys. zł (6,4% dochodów ogółem) były rzetelnie pobierane i ewidencjonowane oraz przekazywane na centralny rachunek bieżący budżetu państwa w terminach określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa¹².

Dane dotyczące dochodów budżetowych przedstawiono w tabeli, stanowiącej załącznik nr 1 do informacji.

Należności

Według stanu na 31 grudnia 2009 r. należności wyniosły 4.470,6 tys. zł i były o 15,5% niższe w porównaniu do roku 2008. Największe należności (98,7%) na koniec 2009 r. powstały z tytułu kar nakładanych na nadzorowane podmioty – 3.678,6 tys. zł oraz odsetek od nieterminowo wnoszonych wpłat i opłat – 732,1 tys. zł. Należności dotyczyły kar nałożonych na 14 podmiotów prawnych, w tym 9 postawionych w stan upadłości oraz 20 osób fizycznych. W ogólnej kwocie należności 72,8%, tj. 3.254,0 tys. zł stanowiły zaległości, na które głównie złożyły się kary nałożone na osoby prawne – 2.425,1 tys. zł, kary nałożone na osoby fizyczne – 72,8 tys. zł oraz odsetki od tych kar – 732,1 tys. zł. Zaległości powstałe w 2009 r. stanowiły 17,0% ogółu zaległości i dotyczyły kar nałożonych na podmioty prawne w wysokości 550 tys. zł i kar nałożonych na osoby fizyczne 2 tys. zł.

¹¹ Według danych wstępnych z marca 2010 r. UKNF szacowała, że nadpłata zaliczek w 2009 r. wyniesie 36.366,0 tys. zł.

¹² Dz.U. Nr 116, poz.784 ze zm.

Pozostałe zaległości wynikały z kar nałożonych w latach wcześniejszych przez podmioty, których zadania przejęła KNF.

Zbadane wybrane losowo tytuły wykonawcze (41,6%) i upomnienia (9,2%) zostały wystawione przez UKNF w 2009 r. zgodnie z warunkami określonymi rozporządzeniem Ministra Finansów z 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji¹³. Na podstawie wystawionych przez UKNF tytułów wykonawczych wyegzekwowano kwotę 380,8 tys. zł, a w wyniku wystawionych upomnień dłużnicy wpłacili kwotę 775,0 tys. zł. Działania windykacyjne zostały podjęte w stosunku do wszystkich zaległych należności.

W 2009 r. UKNF umorzył należności z tytułu kar nałożonych jeszcze przez Komisję Papierów Wartościowych i Giełd w łącznej kwocie 615 tys. zł. Decyzje o umorzeniu zostały podjęte po wyczerpaniu przez UKNF możliwości windykacji i egzekucji¹⁴ tych należności i zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa¹⁵.

W 2009 r. w UKNF nie dokonano zaniechań poboru lub odroczenia należności budżetowych. Żadne z wymagalnych należności nie uległy przedawnieniu.

Wydatki budżetowe

W ustawie budżetowej na 2009 r. zaplanowano wydatki Komisji w wysokości 197.974,0 tys. zł. Wydatki zostały zrealizowane w kwocie 183.239,8 tys. zł, tj. 92,6%. Największą pozycję wydatków stanowiły wydatki na wynagrodzenia (w tym na dodatkowe wynagrodzenia roczne) wraz ze składkami na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy – 104.586,7 tys. zł (57,1% wydatków ogółem). Wydatki na zakup towarów i usług wyniosły 36.817,0 tys. zł (20,1%) oraz wydatki inwestycyjne 26.841,9 tys. zł (14,6%). W związku z niższymi od planowanych wydatkami, decyzją z dnia 14 grudnia 2009 r. Przewodniczący KNF ustanowił blokadę, na podstawie art. 154 ust. 1 pkt 3 i ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych w kwocie 9.000,0 tys. zł. W ramach blokady ograniczone zostały wydatki na wynagrodzenia osobowe i dodatkowe roczne (5.000,0 tys. zł), wydatki inwestycyjne (2.000,0 tys. zł) oraz wydatki na zakup pozostałych usług (2.000,0 tys. zł). Po dokonaniu blokady niewykorzystane zostały środki w łącznej

¹³ Dz.U. z 2001 r. Nr 137, poz. 1541 ze zm.

¹⁴ Postanowieniem Sądu z dnia 12 maja 2006 r. zostało umorzone postępowanie upadłościowe spółki KARK-BROKERS, a postanowieniem z dnia 29 października 2008 r. umorzono postępowanie przeciwko dłużnikowi MIKRO-MARK. W obu przypadkach zaległość nie została zaspokojona w postępowaniu upadłościowym.

¹⁵ Dz.U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 ze zm.

kwocie 5.734,2 tys. zł, w tym 3.865,1 tys. zł przeznaczone na wynagrodzenia wraz ze składkami na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy, 844,1 tys. zł na realizację projektu w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego, 771,0 tys. zł na wydatki bieżące oraz 254,0 tys. zł na zakupy inwestycyjne.

W trakcie realizacji budżetu Przewodniczący KNF wydał 5 decyzji na kwotę 10.571,0 tys. zł (stanowiącą 5,3% planowanych wydatków ogółem) w sprawie przesunięcia planowanych wydatków między paragrafami klasyfikacji budżetowej. Ostatnią decyzją z 28 grudnia 2009 r. Przewodniczący KNF dokonał przesunięcia wydatków między 19 paragrafami na kwotę 3.790 tys. zł. Zmiany w planie finansowym dokonane były z zachowaniem zasad określonych w art. 148 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych.

Wydatki Urzędu zostały zrealizowane w granicach kwot określonych w planie finansowym. Niewykorzystane środki zostały zwrócone na centralny rachunek bieżący budżetu państwa w terminie określonym w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonania budżetu państwa.

Na koniec 2009 r. zobowiązania ogółem wynosiły 7.808,4 tys. zł i były niższe niż w 2008 r. o 9,7%. Większość zobowiązań (97,6%) dotyczyła dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi. Nie było zobowiązań wymagalnych.

Dane o wydatkach przedstawiono w załączniku nr 2 do informacji.

Po kontroli wykonania budżetu państwa w 2008 r. Najwyższa Izba Kontroli wniosowała o wdrożenie rozwiązań zapewniających terminowe przekazywanie prawomocnych orzeczeń sądów administracyjnych do Wydziału Finansowo-Księgowego Departamentu Administracyjno-Budżetowego Urzędu. Wniosek został zrealizowany w wyniku zmiany przepisów wewnętrznych. Zarządzeniem nr 34/2009 Przewodniczącego KNF z dnia 17 czerwca 2009 r. na pracownika Departamentu Prawnego prowadzącego sprawę nałożono obowiązek niezwłocznego (nie później niż w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania) przekazania do Wydziału Finansowo-Księgowego DAB kopii prawomocnych orzeczeń sądów administracyjnych.

Wydatki bieżące

Wydatki bieżące w 2009 r. wynosiły 156.397,8 tys. zł i stanowiły 92,6% planu według ustawy budżetowej. Wydatki bieżące stanowiły 85,4% łącznych wydatków UKNF. W stosunku do 2008 r. wydatki bieżące wzrosły o 13,7%.

Największą pozycję wydatków bieżących stanowiły wydatki na wynagrodzenia wraz ze składkami na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy. W 2009 r. wyniosły one 104.586 tys. zł i stanowiły 91,3% wielkości założonych w ustawie budżetowej, a także 57,1% wydatków ogółem. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie liczone na 1 pełnozatrudnionego pracownika wraz z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym wynosiło 8.950 zł i było o 3,1% wyższe niż w 2008 r. Do obliczenia tego wskaźnika przyjęto dane zgodne ze sprawozdaniem o zatrudnieniu i wynagrodzeniach (Rb-70), w którym zawyżono łączną wysokość wynagrodzeń o 674.151,0 zł w związku z nieprawidłową kwalifikacją paragrafową wydatków na PFRON. Po uwzględnieniu zmian w wysokości wynagrodzeń, przeciętne miesięczne wynagrodzenie liczone na 1 pracownika, jest niższe o 66 zł i wynosi 8.884 zł, co oznacza wzrost o 2,4% w porównaniu z 2008 r.

Wpłaty na PFRON w budżecie KNF zaplanowano, zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Finansów zawartymi w piśmie z dnia 30 lipca 2008 r., w § 4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników. Z tego paragrafu wpłaty na PFRON były błędnie ponoszone przez cały rok. Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych¹⁶, wpłaty na PFRON powinny być wykazane w § 4140 Wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, po uprzednim dokonaniu zmian w planie finansowym na podstawie art. 148 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych, a nie w § 4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników. Wydatki na PFRON odprowadzono w terminie i wysokości określonej w art. 49 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych¹⁷.

Plan zatrudnienia na 2009 r., według ustawy budżetowej, wynosił 906 osób pracowników nieobjętych mnożnikowym systemem wynagrodzeń oraz 3 osoby objęte mnożnikowym systemem wynagrodzeń. Według sprawozdania Rb-70 przeciętne zatrudnienie w 2009 r. w KNF wynosiło razem 846 osób i było o 8,6% wyższe niż

¹⁶ Dz.U. Nr 107, poz. 726 ze zm.

¹⁷ Dz.U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92. ze zm.

w 2008 r. (779 osób) oraz o 63 osoby niższe od planu. W 2009 r. przeprowadzono 67 postępowań rekrutacyjnych, zamieszczano ogłoszenia w prasie i internecie oraz realizowano program rekrutacyjny dla studentów i absolwentów wyższych uczelni. Rezultatem tych działań było zatrudnienie 201 osób (196,60 etatów), w tym 34 osoby zatrudniono w wyniku naborów ogłoszonych i rozstrzygniętych w 2008 roku, 73 osoby zostały przyjęte w wyniku promocji na uczelniach, a 94 osoby zostały zatrudnione bezpośrednio w wyniku ogłoszonych naborów w 2009 r. oraz wykorzystania formularza aplikacyjnego z internetu. W 2009 roku odeszło z Urzędu 105 osób (101,05 etatu). Stan zatrudnienia był wyższy od wykazywanego w Rb-70, ponieważ 48 osób spośród pracowników UKNF przebywa na urloпах bezpłatnych, wychowawczych i macierzyńskich oraz zasiłkach chorobowych.

Dane dotyczące zatrudnienia i wynagrodzeń przedstawiono w załączniku nr 3 do informacji.

Wydatki na zakup towarów i usług w 2009 r. zostały wykonane w łącznej wysokości 36.871,0 tys. zł, co stanowiło 98,3% planu (37.435,0 tys. zł). W stosunku do wykonania 2008 r. (30.734,0 tys. zł) wykonanie 2009 r. wzrosło o 19,8%.

Kontrolą objęto 92 wydatki na zakup towarów i usług na kwotę 13.655,3 tys. zł, stanowiącą 26,5% ogółu wydatków na zakupy towarów i usług. Wszystkie spośród analizowanych wydatków wybrano z listy dokumentów wylosowanych do badania techniką monetarną z prawdopodobieństwem wyboru proporcjonalnym do wartości (MUS).

Analizowane wydatki, ujęte w planie finansowym poniesiono na zasadach określonych w art. 35 ust. 1 i ust 3 ustawy o finansach publicznych, tj. w sposób celowy i oszczędny, były zgodne z fakturami, zamówieniami i umowami, miały miejsce w okresie sprawozdawczym, którego dotyczyły, a wynikające z nich płatności zostały uregulowane w terminie. Wydatki te służyły realizacji zadań statutowych Urzędu.

Wydatki majątkowe

W 2009 r. wydatki majątkowe zaplanowane w wysokości 29.096,0 tys. zł zostały wykonane w 92,3% (26.841,9 tys. zł). Nie wydatkowano kwoty 2.254,1 tys. zł. Niższe od zakładanego wykonanie wydatków majątkowych związane było ze zmianami przeznaczenia środków inwestycyjnych dokonywanymi w trakcie roku budżetowego. W ustawie budżetowej przewidziano wydatki majątkowe w § 6060 Wydatki na zakupy inwestycyjne z przeznaczeniem na systemy informatyczne, infrastrukturę IT oraz licencje

i oprogramowanie narzędziowe. Wydatki na te cele zostały zaplanowane w czerwcu 2008 r. w trakcie przygotowania przez UKNF projektu budżetu w części 70. W związku z zakupem w listopadzie 2008 r. budynku na potrzeby siedziby Urzędu, koniecznością dostosowania go do potrzeb UKNF i związanym z tym przygotowaniem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, wstrzymano realizację części planowanych wydatków w § 6060 (10 mln zł). Środki te miały zostać przeznaczone na rozbudowę i przebudowę zakupionego budynku. Opóźnienie rozpoczęcia przetargu na rozbudowę i przebudowę budynku spowodowało zmniejszenie planowanych wydatków na ten cel i dlatego w sierpniu 2009 r. dokonano przesunięcia wydatków w kwocie 3.000 tys. zł z § 6060 (Wydatki na zakupy inwestycyjne) do § 6050 (Wydatki inwestycyjne). Po zakończeniu postępowania w dniu 27 października 2009 r. firma, która wygrała przetarg odmówiła podpisania umowy i w związku z tym UKNF zaliczył pobrane od niej wadium w kwocie 300,0 tys. zł na dochody budżetu państwa. Dlatego nie było możliwości wydatkowania w 2009 roku środków finansowych na modernizację i rozbudowę budynku, a także wykorzystania zaplanowanej kwoty wydatków majątkowych na systemy informatyczne i infrastrukturę IT.

Opisane powyżej zmiany przeznaczenia środków na wydatki majątkowe spowodowały, iż postępowania publiczne dotyczące systemów informatycznych i infrastruktury IT na kwotę 7,0 mln zł zostały rozpoczęte w drugim półroczu 2009 r., a umowy podpisano w listopadzie i grudniu 2009 r. W efekcie 40,3% (10.797 tys. zł) wydatków majątkowych poniesiono w grudniu 2009 r.

Szczegółową kontrolą objęto 11 wydatków majątkowych z § 6060 poniesionych w grudniu 2009 r. na infrastrukturę IT w kwocie 7.711,9 tys. zł, stanowiących wszystkie wydatki poniesione w grudniu w tym zakresie. Wybrane wydatki stanowiły 28,7% wszystkich wydatków majątkowych z § 6060 i § 6050 oraz 4,2% wszystkich wydatków UKNF poniesionych w 2009 r. w kwocie 183.239,8 tys. zł.

Analizowane wydatki, poniesiono w sposób celowy, były zgodne z fakturami i umowami, miały miejsce w okresie sprawozdawczym, którego dotyczyły, a wynikające z nich płatności zostały uregulowane w terminie. Wydatki te poniesiono w celu realizacji zadań statutowych Urzędu.

Zamówienia publiczne

Nie został opracowany plan zamówień publicznych na 2009 r., do czego zobowiązywały Departament Administracyjno-Budżetowy § 12 pkt. 2 załącznika

do zarządzenia nr 25/2007 Przewodniczącego KNF oraz plan i harmonogram pracy na 2009 r. Zdaniem NIK, wartość i ilość przeprowadzonych w 2009 r. zamówień publicznych (w 2009 r. przeprowadzono 88 postępowań o wartości 35.873,0 tys. zł) uzasadniają celowość przygotowania takiego planu. Plan taki został opracowany dopiero na 2010 r.

Skontrolowano sześć postępowań o udzielenie zamówień publicznych¹⁸ na kwotę 32.813,9 tys. zł stanowiącą 56,9% wartości postępowań o udzielenie zamówień publicznych realizowanych w 2009 r. Stwierdzono uchybienia w sposobie ich dokumentowania. W trzech przypadkach protokół z postępowania został sporządzony na niewłaściwym druku, w dwóch przypadkach nie zostały sporządzone druki ZP-1/PO właściwe dla postępowania prowadzonego w trybie przetargu ograniczonego, a w jednym przypadku w protokole postępowania o udzielenie zamówienia nie przedstawiono informacji o zawarciu umowy w sprawie zamówienia publicznego. Informacje wymagane w protokołach z postępowania jak również wzory tych protokołów zostały określone w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 października 2008 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego¹⁹. Powyższe nieprawidłowości nie miały wpływu na przebieg postępowań.

Wydatki w układzie zadaniowym

Budżet zadaniowy opracowywany jest w UKNF od 2008 r. Na 2009 r. w ramach funkcji czwartej – Zarządzanie finansami państwa, założono realizację zadania 4.12 „Nadzór nad rynkiem kapitałowym, ubezpieczeniowym, emerytalnym i bankowym”, a w nim czterech podzadań. Kontrolą objęto podzadanie 4.12.3. „Sprawowanie nadzoru nad działalnością rynku emerytalnego”. Miernikiem wykonania zadania była ilość stwierdzonych nieprawidłowości skutkujących nałożeniem kary bądź skierowaniem powiadomienia o nieprawidłowościach.

Zdaniem NIK, miernik ten nie pozwalał na jednoznaczne określenie stopnia realizacji celu określonego jako „Zapewnienie zgodności działalności nadzorowanych podmiotów z przepisami prawa, postanowieniami statutów oraz interesem członków funduszy emerytalnych i uczestników pracowniczych programów emerytalnych”. Liczba stwierdzonych nieprawidłowości, zależy zarówno od liczby skontrolowanych podmiotów

¹⁸ Próba została wybrana celowo według osądu kontrolera.

¹⁹ Dz.U. Nr 188, poz. 1154.

i przestrzegania przez nie przepisów jak i jakości wykonywania zadań przez UKNF. Nie można przesądzać, który z tych czynników ma wpływ na wartość miernika. Mniejsza od planowanej wartość miernika w 2009 r. (plan 16, wykonanie 14), mogła być interpretowana albo jako poprawa funkcjonowania nadzorowanych podmiotów albo jako zmniejszenie efektywności przeprowadzonych przez Urząd kontroli i inspekcji.

W projekcie budżetu zadaniowego na rok 2010 dla omawianego podzadania 4.12.3. przyjęto inny miernik, określony jako procentowy wskaźnik liczby skontrolowanych podmiotów nadzorowanych do ogólnej liczby podmiotów nadzorowanych.

W 2009 r. UKNF prowadził ewidencję i rozliczał wydatki w układzie zadaniowym.

Inne ustalenia kontroli

Ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego UKNF realizował projekt „Wzmocnienie zdolności administracyjnych i instytucjonalnych Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego w zakresie prawidłowego wprowadzania w życie dorobku prawnego Wspólnoty w obszarze rynku finansowego”. W ramach realizacji projektu w 2009 r. przewidziano wydatkowanie 1.077,8 tys. zł, a wydatkowano 187,9 tys. zł, tj. 17,4%. Niski poziom realizacji wynikał z czteromiesięcznego opóźnienia w podpisaniu umowy dotyczącej realizacji tego projektu między Ministerstwem Rozwoju Regionalnego, a Ministerstwem Spraw Zagranicznych Norwegii. Spowodowało to, że planowane pierwotnie na maj 2009 r. rozpoczęcie wydatkowania środków nastąpiło dopiero we wrześniu 2009 r.

Przewodniczący KNF sprawował nadzór nad wykonaniem budżetu części 70 – KNF, stosownie do przepisów art. 153 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, dokonując miesięcznych analiz i ocen wykonania dochodów i wydatków budżetowych oraz okresowych rozliczeń środków przeznaczonych na wynagrodzenia.

4. Informacje dodatkowe o przeprowadzonej kontroli

Protokół

Przewodniczący KNF podpisał protokół kontroli bez zastrzeżeń w dniu 9 kwietnia 2010 r. W dniu 15 kwietnia 2010 r. odbyła się narada pokontrolna.

Wystąpienie pokontrolne

Wystąpienie pokontrolne skierowano do Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego w dniu 20 kwietnia 2010 r. W wystąpieniu sformułowano wnioski o:

- dokonanie korekty sprawozdania Rb-28 polegającej na ujęciu wydatków na PFRON w § 4140, a nie w § 4010 oraz w konsekwencji korekty sprawozdania Rb-70;
- wyeliminowanie uchybień w przeprowadzaniu postępowań w zakresie zamówień publicznych związanych z dokumentowaniem ich przebiegu.

W odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne Przewodniczący KNF poinformował, że Urząd przeanalizował wszystkie uwagi. W kwietniu 2010 r. dokonano korekty sprawozdań rocznych Rb-28 i Rb-70 za 2009 r. W celu wyeliminowania nieprawidłowości w zakresie zamówień publicznych:

- zmieniono strukturę Departamentu Administracyjno-Budżetowego, dzięki czemu wzmocniony zostanie nadzór nad przebiegiem procesu zamówień publicznych,
- wprowadzono nowy Regulamin udzielania zamówień publicznych przez Urząd Komisji Nadzoru Finansowego oraz Regulamin pracy komisji przetargowej,
- wybrano system informatyczny wspomagający dokumentowanie postępowań,
- zwiększono zatrudnienie w sekcji zamówień publicznych Departamentu Administracyjno-Budżetowego.

Załącznik nr 1

Dochody budżetowe

L.p.	Wyszczególnienie	2008	2009 r.		5:3	5:4
		Wykonanie	Ustawa	Wykonanie		
		tys. zł			%	
1	2	3	4	5	6	7
1.	Ogółem,: Dział: 758 Różne rozliczenia Rozdział: 75821 Komisja Nadzoru Finansowego, w tym:	239.982,3	199.716,0	148.035,6	61,7	74,1
1.1.	§ 0570 Grzywny, mandaty i inne kary pieniężne od ludności (osoby fizyczne)	706,6	300,0	321,3	45,5	107,1
1.2.	§ 0580 Grzywny i inne kary pieniężne od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	3.294,0	1.510,0	2.628,8	79,8	174,1
1.3.	§ 0690 Wpływy z różnych opłat	16.591,3	24.087,0	26.386,9	159,0	109,5
1.4.	§ 0750 Dochody z najmu	365,4	300,0	845,6	231,4	281,9
1.5.	§ 0910 Odsetki od nieterminowych wpłaty z tytułu podatków i opłat	74,5	100,0	15,7	21,1	15,7
1.6.	§ 0920 Pozostałe odsetki	34,7	10,0	9,4	27,1	94,0
1.7.	§ 0970 Wpływy z różnych dochodów	218.811,4	173.309,0	117.827,7	53,8	68,0

Załącznik nr 2

Wydatki budżetowe

Lp.	Wyszczególnienie	2008		2009		6:3	6:4	6:5
		Wykonanie ²⁾	Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Ogółem, Dział: 758 Różne rozliczenia: Rozdział: 75821 Komisja Nadzoru Finansowego w tym znaczące paragrafy:	183.491,0	197.974,0	188.974,0	183.239,8	99,9	92,6	96,9
1.1.	§ 4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników	78.868,0	91.360,0*	88.119,0*	85.627,7*	108,6	93,7	97,1
1.2.	§4110 Składki na wynagrodzenia społeczne	8.977,0	12.871,0	11.871,0	10.874,5	121,1	84,5	91,6
1.3.	§ 4300 Zakup usług pozostałych	19.082,0	23.074,0	20.415,0	20.384,0	106,8	88,3	99,8
1.4.	§ 4400 Opłaty za administrowanie i czynsze za budynki i pomieszczenia garażowe	5.413,0	6.000,0	5.820,0	5.809,8	107,3	96,8	99,8
1.5.	§ 4690 Składki do organizacji międzynarodowych	4.303,0	2.500,0	4.300,0	4.254,3	98,9	170,1	98,9
1.6.	§ 6060 Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	45.917,0	29.096,0	25.596,0	25.354,6	55,2	87,1	99,1

* wraz z wydatkami na PFRON

1) Nowelizacja ustawy budżetowej z 17 lipca 2009 r.

2) Łącznie z wydatkami niewygasającymi z upływem roku budżetowego 2008.

Załącznik nr 3**Zatrudnienie i wynagrodzenia**

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2008			Wykonanie 2009			
		Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	8:5
		osób	tys. zł	zł	osób	tys. zł	zł	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem wg statusu zatrudnienia Część 70 – Komisja Nadzoru Finansowego	779	81.117	8.677	846	90.862	8.950	103,1
1.	Dział 758 Różne rozliczenia	779	81.117	8.677	846	90.862	8.950	103,1
1.1.	Rozdział 75821 – Komisja Nadzoru Finansowego w tym wg statusu zatrudnienia:	779	81.117	8.677	846	90.862	8.950	103,1
	01- osoby nie objęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	776	80.098	8.602	843	89.910	8.888	103,3
	02 (grupa „R”) osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe	3	1.019	28.292	3	952	26.447	93,5

* Status zatrudnienia określony został w rozporządzeniu MF z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

W 2009 r. dane dotyczące wydatków na wynagrodzenia oraz średniego wynagrodzenia miesięcznego na jednego zatrudnionego podwyższone zostały o wpłaty na PFRON. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie było zawyżone z tego powodu o 66 zł.

Załącznik nr 4**Kalkulacja oceny końcowej część 70 – Komisja Nadzoru Finansowego**

Oceny wykonania budżetu części 70 – Komisja Nadzoru Finansowego dokonano stosując kryteria²⁰ oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2009 roku.

Dochody : 148.035,6 tys. zł

Wydatki : 183.239,8 tys. zł

Łączna kwota G : 331.275,4 tys. zł

Waga dochodów w łącznej kwocie: $Wd = D : G = 0,4469$

Waga wydatków w łącznej kwocie $Ww = W : G = 0,5531$

Ocena cząstkowa dochodów: pozytywna (5)

Ocena cząstkowa wydatków zostaje obniżona o 1 punkt, ponieważ wypłaty na PFRON w kwocie 674.151,0 zł, stanowiącej 0,37% wydatków części 70, były przez cały rok nieprawidłowo ewidencjonowane i dokonywane z § 4010 (Wynagrodzenia osobowe pracowników) zamiast z § 4140 (Wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych). Tym samym, sprawozdawczość kwartalna i roczna (Rb-28 i Rb-70) wykazywała zawyżony stan wydatków na wynagrodzenia oraz wyższe o 66 zł przeciętne wynagrodzenie miesięczne.

Ocena cząstkowa wydatków: pozytywna (4)

Wynik końcowy $Wk: 5 \times 0,4469 + 4 \times 0,5531 = 4$

Ocena końcowa – pozytywna

²⁰ Porównaj: http://bip.nik.gov.pl/pl/bip/metodyka_kontroli/px_kryteria_oc_wyk_budz_2010.pdf

Załącznik nr 5

Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Komisja Finansów Publicznych
6. Komisja do Spraw Kontroli Państwowej
7. Minister Finansów
8. Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego
9. Minister Sprawiedliwości
10. Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego
11. Biuro Bezpieczeństwa Narodowego

Errata

do „Informacji o wynikach kontroli wykonania w 2009 roku budżetu państwa
w części 70 Komisja Nadzoru Finansowego”

Nr ewid. 63/2010/P09037/KBF

1. Na str. 8 w piątym wierszu rozdziału „Dochody budżetowe” zamiast liczby 219.917,1 tys. zł powinna być liczba: 219.418 tys. zł.
2. Na str. 18 w załączniku Nr 1 w wierszu 1.3. zamiast liczby 24.087,0 powinna być liczba 23.837,0, a w wierszu 1.7. zamiast liczby 173.309,0 liczba 173.559,0.

Warszawa, 23 czerwca 2010 r.